

TEKST/FOTO: IVAR ENGERUD

En av de største attraksjonene under Copenhagen Historic Grand Prix var utvilsomt denne sjeldne Porsche 550 RS Spyder med en spennende historie fra vårt naboland i øst.

Svensk racingjuvel
1955 Porsche 550 RS Spyder

Porsche var det første tyske merket som deltok i Le Mans 24-timersløpet etter krigen, men deres forsøk på å gjøre Folkevogn til sportsbil skulle ikke holde særskilt lenge i den stadig tøffere konkurransen. Så tross svært små økonomiske ressurser tegnet man en helt ny modell spesielt for racing. Prosjekt 550 ble bygd opp omkring en enkelt stigeformet rør-ramme. Den firesylindrede luftkjølte motoren ble plassert bak føreren og et lavt åpent aluminiumskarosseri, tegnet av Erwin Komenda, kledde skapningen.

Fabriksracer

Med et par prototyper ga Porsche seg ut på konkurransearenaene i 1953, og eksperimentet ble så vellykket at man satte i gang og prosjekterte for serieproduksjon av modellen. Motoreksperten Ernst Fuhrmann tok frem en helt ny og betydelig hvassere 1,5-liters motor med kort slaglengde og doble overliggende kamakslar. Chassis og karosseri ble forbedret, og den nye Porsche 550 RS Spyder veide bare 612 kilogram da den ble vist på bilutstillinger rundt om i verden.

Allerede på våren 1954 begynte ryktene å surre om at den svenske VW- og Porsche-importøren Scania- Vabis(!) skulle ta hjem et eksemplar av den nye sportsbilen. Men produksjonen drøyde, og det var ikke før på sommeren 1955 at bilen med serienummer 45 endelig landet på svensk mark. Det skulle bare bli bygd 78 slike biler, og kun ti av dem ble bygd som fabriksracer.

Svensk suksess

Den bilen som ble levert til Sverige var lakkert i blått med tre gule striper over panseret i stedet for den normale sølvfargen. Den av Scantias rallyførere som fikk tilliten til å kjøre vognen var ikke opprinnelig svensk. Gert Kaiser hadde som tenårings gutt blitt reddet unna nazistene og fått hjelp til å skape seg et nytt liv i Sverige.

Kaiser behøvde ikke betale bilen før han solgte den igjen. Den blå-gule raceren var nemlig tenkt som et ledd i Porsches markedsføring, og den havnet også direkte i nyhetsmediene da Kaiser satte ny svensk

Den konkurransedyktige Porscheen i aksjon på Nürburgring - ute til høyre.

Dagens eier Albert Westerman flankert av datteren Evelyn (som kjørte en tilsvarende bil i Mille Miglia) og Le Mans-vinneren Gijs van Lennep.

hastighetsrekord med 210 km/t på et rettstrekk utenfor Sala i juli.

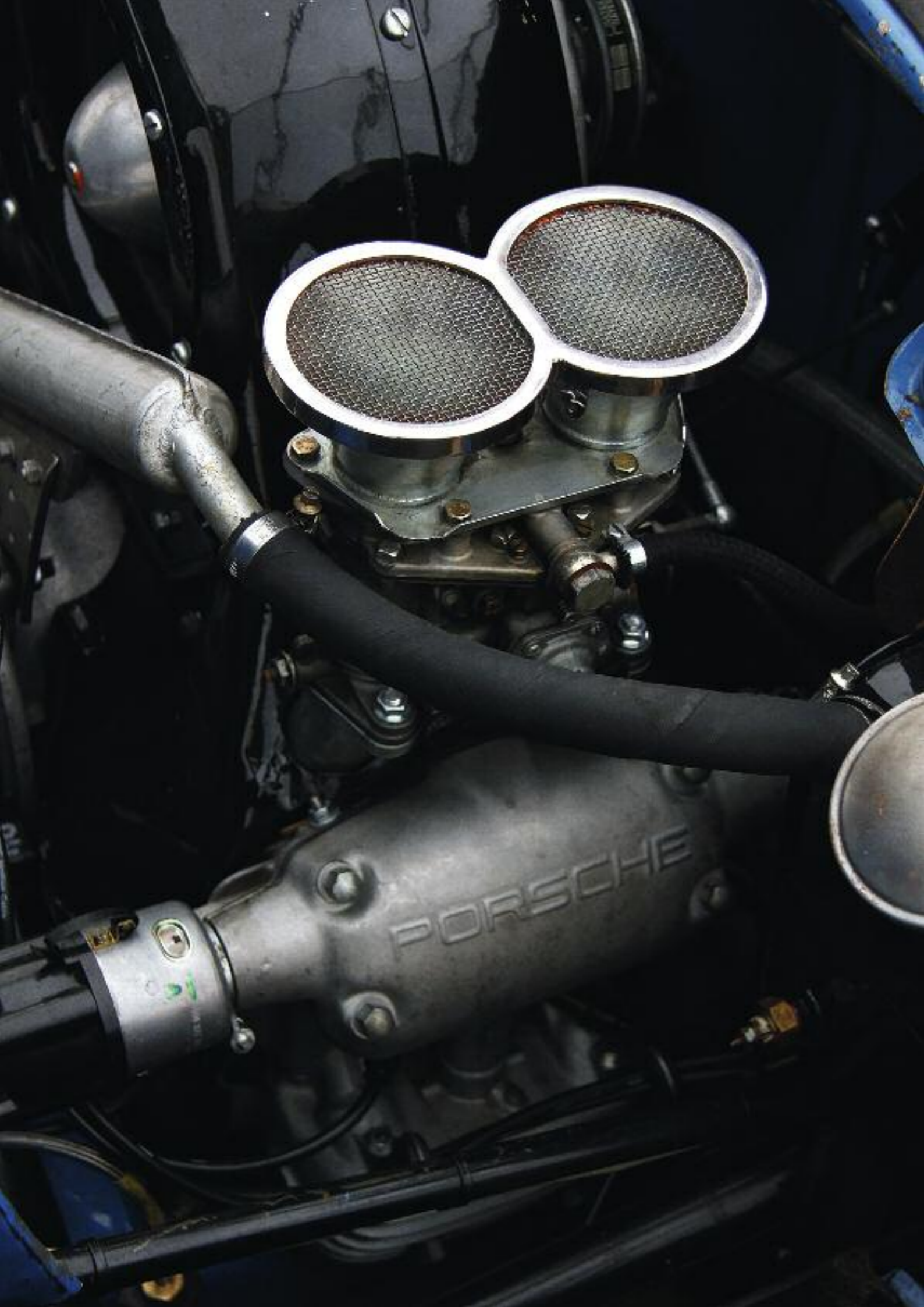
Den svenske Spyderen banedebuterte i Kristianstad i forbindelse med Sveriges Grand Prix. I konkurransen for serie-sportsvogner var den lille bilen sjanseløs på de lange slettene og Kaiser fikk nøye seg med en 4. plass.

Da gikk det betydelig bedre i Kanonloppet, der han ikke bare holdt Ferrari-vognene bak seg, men også hele gjengen med Måkevinge-Mercedeser og vant overbevisende. Siden kjørte han også konkurranser på Skarpnäck utenfor Stockholm, Roskilde Ring i Danmark, Nürburgring og Avus i Tyskland.

Legende med bismak

Den mest kjente Porsche 550 RS Spyderen ble for øvrig solgt i USA, der den ble forvandlet til skrot i et veikryss i California. Bak rattet satt den unge eieren, skuespilleren James Dean på vei til sitt første race med den nye bilen. 30. September 1955 satte ulykken en stopper for en karriere som så vidt hadde begynt. En tragisk skjebne som iro-

nisk nok har økt modellens ikoniske status.

Porsche hadde tatt fram en ny forbedret modell til 1956-sesongen, 550A RS Spyder. Den hadde en riktig rørramme som gjorde den mer enn 40 kilogram lettere og stivere, samt en 5-trinns girkasse som også forbedret kjøreegenskapene.

Lang karriere

Men det fantes også en del muligheter med den gamle modellen. Så Kaisers bil ble sendt til fabrikken, der rammen ble forsterket og karosseriet forbedret med luftinntak til bremsene og nytt panser.

Under sommeren var konkurransemulighetene i Sverige få, så Kaiser lånte ut Porschen til sin gode venn, den tyske racerførereren Max Nathan, en jødisk vinhandler som blant annet leverte sine varer til det svenske slottet.

Med den blå-gule Porschen lyktes Max Nathan å ta hjem det tyske mesterskapet for seriesportsvogner i 1957, etter blant annet klasseseire på Solitude og Avus, før en krasj på Nürburgring.

Etter noen spredte løp i 1958 ble den solgt videre i Sverige der den fortsatte sin tilværelse som løpsvogn de neste ti årene i hendene på ulike amatører. Etter hvert begynte den definitivt å høre hjemme i de eldres rekker, men noen restaurering ble aldri påbegynt.

Så på slutten av 1990-tallet gikk det som det pleier med gamle svenske perler, Porschen ble solgt ut av landet. Etter hvert har den havnet hos den hollandske Porsche-entusiast Albert Westerman. Heldigvis er han ikke bare en samler, men også en stor racingentusiast. I hans eie har Spyderen har fått tilbake sin opprinnelige blå-gule fargekombinasjon, og nå kan man se bilen konkurrere i historisk racing rundt om i Europa, sammen med ytterligere to slike Spydere. I Mille Miglia, på Le Mans og nå i august i Copenhagen Historic Grand Prix. Som vanlig med den hollandske Le Mans-vinneren Gijs van Lennep bak rattet.

